

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 22 czerwca 2015 roku w sprawie z powództwa Z. C. przeciwko (...) SA w Ł. Oddział Ł. – Miasto w Ł. o zapłatę, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 9166 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 5200 zł od dnia 5 marca 2014 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 3 966 zł od dnia 10 czerwca 2015 roku do dnia zapłaty, oddalając powództwo w pozostałym zakresie. O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając nimi pozwanego, a szczegółowe ich wyliczenie pozostawił Referendarzowi Sądowemu.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona pozwana, zaskarżając go w części, tj. w zakresie pkt. 1 oraz 3, zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego, tj.:

a) art. 365 § 1 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi, II Wydziału Cywilnego z dnia 30 października 2012 roku wydany w sprawie o sygn. akt II C 600/12 wiąże Sąd w niniejszym postępowaniu w zakresie ustaleń faktycznych dotyczących braku skuteczności zarzutu zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej swą treścią służebności przesyłu, w sytuacji, gdy zgodnie z ugruntowaną linią orzecniczą Sądu Najwyższego sąd orzekający nie jest związany poglądami prawnymi wyrażonymi w uzasadnieniu zapadłego w innej sprawie wyroku;

b) art. 233 w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie polegającego na nieuwzględnieniu zeznań świadka P. L. i dowodów z dokumentów przy wydawaniu rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie, w sytuacji, gdy dowody te mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy;

c) art. 98 k.p.c. poprzez bezpodstawne obciążenie pozwanego kosztami postępowania;

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 172 § 2 k.c. w zw. z art. 292 k.c. w zw. z art. 352 § 1 k.c. w zw. z art. 305⁴ k.c. poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że w ustalonym stanie faktycznym nie doszło do zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej swą treścią służebnością przesyłu podczas gdy wszystkie przesłanki zasiedzenia zostały przez pozwanego spełnione.

W oparciu o wskazane zarzuty strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania przed Sądem I instancji, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm prawem przepisanych, ewentualnie o uchylenie ww. orzeczenia i przekazanie Sądowi I instancji sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm prawem przepisanych.

Na terminie rozprawy apelacyjnej powód wniósł o oddalenie apelacji strony pozwanej oraz o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

Sąd Rejonowy wyjaśnił wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia i dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych. Ustalenia te Sąd Okręgowy akceptuje w całości i przyjmuje za własne. To samo dotyczy wyprowadzonych w oparciu o te ustalenia wniosków prawnych.

W pierwszej kolejności należało odnieść się do głównego zarzutu apelacji sprowadzającego się do zakwestionowania stanowiska Sądu I instancji, wedle którego podniesiony przez stronę pozwaną zarzut zasiedzenia nie był skuteczny, wobec przesądzenia o jego niezasadności prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowy w Łodzi II Wydział Cywilny z dnia 30 października 2012 roku w sprawie o sygn. akt II C 600/12. W ocenie apelującego stanowisko zawarte w wyroku Sądu Okręgowego z dnia 30 października 2012 roku nie wiąże Sądu I instancji w zakresie oceny zasadności zarzutu zasiedzenia służebności gruntowej, wskazując, że kwestia ta powinna podlegać samodzielnemu rozstrzygnięciu przez każdy inny sąd orzekający w sprawie i nie zwalnia Sądu I instancji z obowiązku przeprowadzenia analizy wszystkich przesłanek zasiedzenia służebności przesyłu i dokonania własnych ustaleń faktycznych.

Z powyższym stanowiskiem apelującego należy się zgodzić.

Należy zauważyć, że aktualnie wykładnia zarówno art. 365 § 1 k.p.c., jak i art. 366 k.p.c., nie budzi większych kontrowersji w judykaturze. Moc wiążącą na podstawie art. 365 § 1 k.c. ma tylko sentencja orzeczenia, nie mają jej zaś zawarte w uzasadnieniu motywy rozstrzygnięcia sądu (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2000 r., II CKN 655/98, LEX nr 51062, i z dnia 23 maja 2002 r., IV CKN 1073/00, LEX 55501). Granice przedmiotowe powagi rzeczy osądzonej, którą w procesie ma tylko wyrok, wyznacza przedmiot rozstrzygnięcia sądu w związku z podstawą sporu, zakresem zaś podmiotowym powagi rzeczy osądzonej objęte są strony. Zasadniczy, niejako negatywny, aspekt powagi rzeczy osądzonej wyraża się w niedopuszczalności ponownego rozstrzygnięcia tej samej sprawy (art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.). Natomiast prawomocność materialna, w którą wyposażone są w procesie, oprócz rozstrzygających sprawę co do istoty wyroków, orzeczenia proceduralne, wyraża nakaz przyjmowania, że w danej sytuacji stan prawny przedstawia się tak, jak to wynika z zawartego w orzeczeniu rozstrzygnięcia. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2007 roku, II CSK 452/06, Teza numer 2, Lex numer 274151)

Innymi słowy, sąd nie jest związany ustaleniami wynikającymi z uzasadnienia orzeczenia w takim zakresie, w jakim nie miały one znaczenia dla rozstrzygnięcia zawartego w wyroku. Jest natomiast związany wskazanymi w uzasadnieniu ustaleniami mającymi wpływ na końcowe rozstrzygnięcie, w szczególności ustaleniami prejudycjalnymi, których skutkiem było wydanie określonego wyroku lub postanowienia orzekającego co do istoty sprawy. Należy jednak zgodzić się ze skarżącym, że w niniejszym postępowaniu powód dochodził odszkodowania za bezumowne korzystanie z nieruchomości za okres inny niż w sprawie o sygn. akt II C 600/12, nie zachodzi zatem w tym wypadku tożsamość przedmiotowa obu sporów, a nadto powodem nieuwzględnienia przez Sąd rozstrzygający sprawę o sygn. akt II C 600/12 zarzutu zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu był fakt nieudowodnienia przez stronę pozwaną przeniesienia tego prawa przez Skarb Państwa na rzecz pozwanej spółki

Mając na uwadze powyższe, Sąd I instancji nietrafnie zastosował dyspozycję art. 365 § 1 k.p.c. i uznał się związany prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 30 października 2012 roku w zakresie, w którym przesądzona została kwestia niezasadności podniesionego zarzutu zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej swą treścią służebności przesyłu, a w konsekwencji niesłusznie uznał, iż zarzut ten w niniejszej sprawie nie był przez stronę pozwaną skutecznie podniesiony.

Ta wadliwość postępowania Sądu Rejonowego nie skutkuje jednakże uwzględnieniem wniosków apelującego, bowiem materiał dowodowy zgromadzony w sprawie przez Sąd I instancji pozwala Sądowi Okręgowemu na merytoryczną ocenę zasadności zarzutu zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej swą treścią służebności przesyłu. W tej kwestii należy uznać, że pozwany nie wykazał, aby doszło do przeniesienia służebności spornej linii przesyłowej nabytej przez Skarb Państwa w drodze zasiedzenia na przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...), a w dalszej kolejności na następne powstające w wyniku przekształceń podmioty gospodarcze i finalnie na pozwaną spółkę. W niniejszej sprawie, podobnie jak w sprawie II C 600/12, pozwany przedstawił jedynie kopię zarządzenia nr 13/ (...)/89 z dnia 16 stycznia 1989 r. Ministra Przemysłu, z którego wynika, że tworzy się przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą Zakład (...) w Ł. i przydziela się mu składniki mienia powstałego z podziału przedsiębiorstwa pod nazwą „Centralny O. Energetyczny w W.. Również w niniejszej sprawie nie przedstawiono żadnego dokumentu wskazującego w jakiego rodzaju mienie zostało wyposażone powstałe przedsiębiorstwo, a zwłaszcza, czy w jego skład wchodziła sporna służebność gruntowa odpowiadającej swą treścią służebności przesyłu. Należy zatem uznać, że podniesiony

przez stronę pozwaną w niniejszym procesie zarzut zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej swą treścią służebności przesyłu nie był skuteczny, a roszczenie powoda o odszkodowanie za bezumowne korzystanie z jego nieruchomości za usprawiedliwione.

Sąd meriti prawidłowo zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 9.166 zł jako należność za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 9 czerwca 2015 roku opierając się na opinii biegłego rzeczoznawcy majątkowego Z. S., która nie była przez strony kwestionowana. (rozprawa z dnia 8 czerwca 2015 r. k-135)

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i zasądzone od pozwanej na rzecz powoda kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym ustaloną na podstawie § 13 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013.461 j.t.) w zw. z §21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015.1800).